

SKRIFTLIG FRÅGA E-3569/03
från Herman Schmid (GUE/NGL)
till rådet

Angående: Konstitutionsutkastet kan ej lösa EU:s bristande folkliga legitimitet

Enligt ett synsätt består EU:s demokratiska underskott av att fler och fler beslut fattas på EU-nivå medan EU:s folk (peoples) alltfjämt identifierar sig med den nationella politiska nivån. Ett bevis på detta är att valdeltagandet till EU-parlamentet är mycket lågt och tendensen ser inte ut att brytas inför kommande val. Enligt detta synsätt är problemets kärna att det helt enkelt inte finns en europeisk identitet och således inte heller ett enda europeiskt folk (demos). På grundval av detta har fler länder (Irland, Danmark, Sverige, Storbritannien) motsatt sig att EU ska utvecklas till en statsbildning (länderna ser hellre att EU förblir en samarbetsorganisation för att lösa praktiska sakfrågor). Om konstitutionstexten antas så går vi några steg ytterligare mot en framtida statsbildning. Men enligt ovanstående synsätt innebär denna utveckling en försvagning av demokratin i EU. Så länge som EU-parlamentets folkliga legitimitet är låg innebär varje förstärkning av EU-parlamentets makt en försvagning av demokratin och en motsvarande försvagning av de nationella parlamentens inflytande genom ministerrådet. Detta närmar inte, utan ökar avståndet mellan makthavare på EU-nivå och dess väljare. Detta är även antitesen till målet med att skapa en konstitution för EU.

Ett exempel på EU-parlamentets folkliga legitimitet brister idag: Med ytterst få undantag kan ingen EU-medborgare idag säga namnet på någon politisk grupp i EU-parlamentet, än mindre säga vilket politiskt innehåll det representerar. Dessa är okända för den stora allmänheten. När människor går till valurnan i EP-valet ser de uteslutande till de nationella frågorna. Vidare måste ofta EU-parlamentariker följa ett politiskt partiprogram på EU-nivå, som ofta går emot partiernas valprogram, på nationell nivå. Det mest allvarliga är att väljaren, som röstat för att EU-parlamentariker ska representera honom/henne, inte kan veta att de blivit förda bakom ljuset. Det är idag näst intill omöjligt för väljare att veta vad som händer i EU-politiken. Det saknas mediabevakning etc. Det hela är en ond cirkel, som i slutändan skapar politikerförakt.

Till min fråga: Det är allmänt känt att EU lider av en bristande folklig legitimitet, som ovan beskrivits. I ljuset av detta, hur kan rådet stödja utkastet till ny konstitution när det genom att föreslå en förstärkning av EU-parlamentets makt, försvagar demokratin i EU? Hur menar ni att en förstärkning av den överstatliga nivån kan vinna folkets stöd när det de facto saknas ett europeiskt folk, en europeisk identitet som krävs för att ge besluten legitimitet?